

SASTANAK KOMISIJE ZA ATESTIRANJE JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Dana 13. i 14. juna 1977. god. u prostorijama Privredne komore SR Hrvatske održan je IV sastanak Komisije za atestiranje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju sa dnevnim redom:

- 1) Usvajanje predloga standarda:
  - a) Kriterijumi za ocenjivanje pogodnosti i potrebe atestiranja proizvoda – JUS A.K2.001
  - b) Opšti zahtevi za izradu standarda za atestiranje JUS A.K2.002
  - c) Sistem atestiranja JUS A.K2.003
  - d) Uslovi koje treba da ispuni organizacija udruženog rada za ispitivanje u cilju dobijanja ovlašćenja za atestiranje JUS A.K2.004
- 2) Razmatranje mogućnosti sprovođenja sistema atestiranja
- 3) Program rada Komisije za atestiranje i formiranje radnih grupa za izradu standarda iz oblasti atestiranja

Komisija je posle analize primedbi u toku javne diskusije, donela sledeće zaključke:

- da se usvoje sledeći predlozi standarda:
  - 1.1 JUS A.K2.002 – „Opšti zahtevi za izradu standarda za atestiranje“
  - 1.2 JUS A.K2.003 – (Sistemi atestiranja) menja naziv u „Postupci ispitivanja za atestiranje i znak kvaliteta“
  - 1.3 JUS A.K0.001 – Izrazi i definicije u sistemima atestiranja, znakova kvaliteta i uporednih ispitivanja.
  - 1.4 Prihvata se predlog da standardi JUS A.K2.001 „Kriterijumi za ocenjivanje pogodnosti i potrebe atestiranja proizvoda“ i JUS A.K2.004 „Uslovi koje treba da ispuni organizacija udruženog rada za ispitivanje radi dobijanja ovlašćenja za atestiranje“ budu obuhvaćeni u „Uputstvu za izradu propisa o obaveznom atestiranju proizvoda i radova“ s obzirom na zakonsko regulisanje sistema atestiranja.

2.1 Razmatranjem mogućnosti sprovođenja sistema atestiranja Komisija je zaključila da je neophodno:

- sastaviti prioritetsnu listu proizvoda koji će biti obuhvaćeni sistemom obaveznog atestiranja,
- intenzivirati rad na izradi dokumenata koja će regulisati sistem atestiranja,
- utvrditi politiku ovlašćivanja organizacija za atestiranje.

3.1 Formirane su dve radne grupe:

- I Radna grupa za izradu predloga standarda, propisa i dokumenata potrebnih pri ovlašćivanju OUR-a za atestiranje;
- II Radna grupa za izradu predloga standarda, propisa i dokumenata potrebnih u sistemu atestiranja.

Zadatak I Radne grupe je:

- 1) Izrada predloga uputstava o načinu ovlašćivanja OUR-a za atestiranje;
- 2) Izrada predloga dokumenata pri ovlašćivanju OUR-a za atestiranje:
  - a) Zahtev za izdavanje ovlašćenja za atestiranje,
  - b) Izveštaj Komisije sa mišljenjem o ispunjavanju uslova OUR-a za dobijanje ovlašćenja za atestiranje
  - c) Ovlašćenje za atestiranje,
  - d) Registar ovlašćenih organizacija,
  - e) Periodični izveštaj Komisije za proveru ispunjavanja uslova OUR-a za atestiranje.

Zadatak II Radne grupe je:

- 1) Predlog propisa o atestnom znaku,
- 2) Predlog propisa o atestu,
- 3) Predlog uputstva o načinu podnošenja prijave za dobijanje atestnog znaka,
- 4) Predlog uputstva o načinu podnošenja zahteva za sprovođenje atestiranja proizvoda,
- 5) Dokumenta u sistemu atestiranja:
  - a) izveštaj o rezultatima atestiranja,
  - b) atest,
  - c) izveštaj ovlašćene OUR za atestiranje Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju o izdatom ili povučenom atestu
  - d) registar izdatih (povučenih) atesta.

PRIPREMA SE DOPUNA PRAVILNIKU O KVALITETU MESA STOKE ZA KLANJE, PERADI I DIVLJAČI

Na osnovu člana 67. Pravilnika o kvalitetu mesa stoke za klanje, peradi i divljači (Sl. list SFRJ br.34/74 i 26/75) meso peradi stavlja se u promet kao: meso kokoši, meso ćurana, meso gusaka, meso morki i meso pitomih golubova. Pored ovoga propisano je da se meso peradi stavlja u promet u trupovima ili delovima. Regulisano je šta se podrazumeva pod trupovima i šta sve pripada trupu za nekoliko obrada. Međutim, o tome šta obuhvata pojedini osnovni deo pileta nije rečeno ništa, pa je logično da je i kvalitet vrlo neujednačen. Pored ostalih ovaj problem je sagledala industrija živinskog mesta. U tom cilju je Savet tehnologa ove industrije postavio zadatak naučnoj službi da u određenom roku prouči i predloži rešenje. Posle šestomesečnih ispitivanja u industrijskim uslovima razrađen je način rasecanja i definicije pojedinih osnovnih delova pileta što su sve industrijske klanice pilećeg mesa prihvatile kao obavezu u trajanju najviše od 12 meseci.

Po isteku ovog roka izvršile bi se eventualne korekcije a tada bi bio podnet zahtev za izmenu i dopunu Pravilnika o kvalitetu mesa stoke za klanje, peradi i divljači, čime bi ovaj postupak postao sastavni deo i obaveza za sve proizvođače.

Način rasecanja trupova pilića u osnovne delove kao i opis pojedinih osnovnih delova biće štampan u biltenu standardizacija br. 7/8 od 1977. godine.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDARDA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predlog standarda iz oblasti papira, kartona i lepenke JUS H.N5.102 podnela je, preko stalne Komisije za standardizaciju u oblasti proizvodnje i prerade papira, kartona i lepenke, Komisija za izradu ovog predloga sastavljena od stručnjaka sledećih organizacija: „Instituta za celulozu i papir“ – Ljubljana, „Belišće“ iz Belišća, „Ivica Lovinčić“ iz Zagreba, „Simo Dimić“ iz Plaške, „Bilo Kalnik“ iz Koprivnice, „Natron“ iz Maglaja, „Poslovno udruženje proizvođača celuloze, papira i ambalaže“ iz Zagreba i ŽTP-a iz Zagreba.

Predloge standarda iz oblasti otpornika i kondenzatora za elektronske uređaje JUS N.A4.050, JUS N.N0.011 i JUS N.R3.011 uradio je TO 40 Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta na bazi IEC dokumentacije a u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Predlog standarda iz oblasti suzbijanja radio-frekvencijskih smetnji JUS N.N0.910 uradio je Specijalni odbor za radio-frekvencijske smetnje CISPR u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi predloga standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim organizacijama i institucijama da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stave na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je – **ROK ZA DOSTAVLJANJE PRIMEDBI 1. OKTOBAR 1977.** godine. Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II, sa zahtevom da im se isti dostave.

---

iz oblasti rudarstva

- JUS B.M3.010 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Betonski blokovi. Klasifikacija. Tehnički uslovi za izradu i isporuku
- JUS B.M3.011 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Obični betonski blok
- JUS B.M3.012 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Radijalni betonski blok
- JUS B.M3.013 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Radijalnoaksijalni betonski blok
- JUS B.M3.020 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Armirano betonski zalagači. Klasifikacija. Tehnički uslovi za izradu i isporuku
- JUS B.M3.021 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Pravougaoni zalagač
- JUS B.M3.022 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Trapezni zalagač
- JUS B.M3.023 Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Koritasti zalagač

---

iz oblasti nuklearne energije

- JUS Z.N0.001 Termini i definicije

---

iz oblasti građevinarstva

- JUS U.C5.074 Metod stalnog ubrizgavanja obeleživača
- JUS U.C5.075 Metod jednokratnog ubrizgavanja obeleživača
- JUS U.C5.080 Merenje pritiska vode u otvorenim tokovima. Pribori za merenje dubina
- JUS U.C5.085 Baždarenje hidrometrijskih kola sa obrtnim elementom u otvorenim pravolinijskim kanalima

---

iz oblasti papira, kartona i lepenke

- JUS H.N5.102 Testliner za izradu valovitog kartona

---

iz oblasti vatrogastva

- JUS Z.CO.003** Klasifikacija požara prema vrsti zapaljivih materijala
- JUS Z.CO.005** Klasifikacija materija i robe prema ponašanju u požaru
- JUS Z.CO.012** Utvrđivanje opasnosti od materija pri požaru

---

iz oblasti otpornika i kondenzatora za elektronske uređaje

- JUS N.A4.050** Sistem skraćenog označavanja datuma proizvodnje pasivnih elemenata
- JUS N.NO.011** Nizovi standardnih vrednosti za otpornike i kondenzatore sa odgovarajućim tolerancijama
- JUS N.R3.011** Označavanje bojama nepromenljivih otpornika

---

iz oblasti čelika

- JUS C.B3.402** Vučeni, ljušteni i bušeni čelici. Tehnički uslovi za izradu i isporuku
- JUS C.B0.502** Finozmi konstrukcioni čelici. Tehnički uslovi za izradu i isporuku

---

iz oblasti suzbijanja radio-frekvencijskih smetnji

- JUS N.NO.910** Suzbijanje radio-frekvencijskih smetnji. Postupak za izdavanje atesta RSO

ODRŽANI SASTANCI

- 1) **SASTANAK TEHNIČKOG ODBORA 40 JEK-a ZA OTPORNIKE I KONDENZATORE** održan je 20, 21. i 22. juna 1977. g. na Bledu.

Sastanku je prisustvovalo 15 predstavnika radnih organizacija.

Na sastanku su prihvaćeni sledeći predlozi standarda uz primedbe i dopune:

- JUS N.R3.521** Motani (žičani) i nemotani (nežičani) jednoobratni potenciometri malih snaga. Opšti zahtevi i izbor ispitnih metoda. — Standard podvrste —
- JUS N.R2.601** Tantal kondenzatori sa tečnim ili čvrstim elektrolitom. Metode ispitivanja i opšti zahtevi. — Standard podvrste —
- JUS N.R2.602** Tantal elektrolitski čip kondenzatori. Metode ispitivanja i opšti zahtevi. — standard podvrste —

JUS N.R2.622 Polarizovani tantal kondenzatori sa poroznom anodom i čvrstim elektrolitom u metalnom kućištu (Tip 3). Klimatske kategorije — 55/125/56. — pojedinačni standard —

JUS N.R2.624 Tantal čip kondenzatori bez zaštitne obloge, 6,3 — 35 V klimatske kategorije 55/125/ — pojedinačni standard —

JUS N.A4.050 Sistem skraćenog označavanja datuma proizvodnje pasivnih elemenata

JUS N.NO.011 Nizovi standardnih vrednosti za otpornike i kondenzatore sa odgovarajućim tolerancijama

JUS N.R3.011 Označavanje bojama nepromenljivih otpornika.

Na sastanku je saslušan izveštaj Ad Hock grupe po pitanju izražavanja nazivne disipacije otpornika i date su dalje sugestije radi postizanja definitivnog rešenja.

Formirana je takođe nova radna grupa od 5 članova koja treba da uskladi stavove odbora sa IEC dokumentacijom za predloge revizije standarda JUS N.R2.301, JUS N.R2.305 i JUS N.R2.306 (keramički kondenzatori tipa 1 i tipa 2). Obe grupe će izveštaj podneti na sledećem sastanku koji će se održati u novembru mesecu 1977. g. Mesto i tačan datum će se naknadno odrediti.

U okviru dnevnog reda sledećeg sastanka razmatraće se novi predlozi standarda i materijali za predstojeće zasedanje IEC — tehničkog komiteta 40 u Londonu.

- 2) **Dana 23. juna 1977. godine održan je u Zagrebu u Elektrotehničkom institutu „Rade Končar“, sastanak Tehničkog podkomiteta JEK-a TPO — 178 — Sklopni aparati niskog napona, koji je razmatrao predloge jugoslovenskih standarda za kontaktore:**

- JUS N.K0.010
- JUS N.K5.010
- JUS N.K5.011
- JUS N.K5.020

Sastanku su prisustvovali predstavnici „Rade Končara“, „Iskre“, „Energoinvesta“ i Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju.

Na sastanku je usvojen konačan tekst predloga gore navedenih standarda, koji će biti razmatrani na Komisiji u toku septembra o.g.

- 3) **Sastanak stručne komisije za konačan tekst jugoslovenskih standarda iz oblasti mernih transformatora**

Održan je u Beogradu u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju 23. maja 1977. godine.

Sastanku su prisustvovali predstavnici: „Rade Končara“ — Zagreb, „Energoinvesta“ — Sarajevo, „Minerala“ — Beograd, „Elektrotimok“ — Zaječar, Saveznog zavoda za mere i dragocene metale, Zduženog elektroprirednog preduzeća Srbije, Elektrotehničkog instituta „Nikola Tesla“ — Beograd, koji su i članovi Komisije.

Na sastanku je usvojen konačan tekst jugoslovenskih standarda sa obaveznom primenom:

JUS N.H9.121 Naponski transformatori „Opšti tehnički uslovi i ispitivanja“

JUS N.H9.122 Naponski transformatori za merenje. Dopunski tehnički uslovi i ispitivanja

JUS N.H9.123 Naponski transformatori za zaštitu. Dopunski tehnički uslovi i ispitivanja

4) **Sastanak radne grupe za izradu predloga standarda iz sigurnosti aparata za domaćinstvo:**

U Zagrebu u Elektrotehničkom institutu „Rade Končar“ 20. maja 1977. god. i u Velenju u fabrici „Gorenje“ 8. juna 1977. godine održani su sastanci radne grupe za izradu standarda za sigurnost aparata za domaćinstvo.

Na sastanku je razmatran opšti standard JUS N.M1.001 koji će zameniti sada važeće N.M1.010, N.M1.015, N.M2.010 i N.M2.015. Odlučeno je da se svim članovima odbora TO-61, TO-311 CEE, TO-321 CEE kao i svim članovima radnih grupa za dopunske standarde, za pojedine aparate, podeli prva verzija standarda bez konačne redakcije, jer je standard veoma obiman (163 kucane strane).

Odlučeno je takođe da se održi sastanak TO-61 u septembru o.g. na kojem će se razmotriti konačan predlog ovog standarda.

5) **Sastanak tehničkog odbora TO-21 JEK-a za akumulatore**

Održan je u Beogradu u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju 10. juna 1977. godine.

Sastanku su prisustvovali predstavnici radnih organizacija OZD Rudnici Svinca in topilnica Mežica, „Munja“ – Zagreb, „Tesla“ – Brčko, JNA, „Trepča“ – Kosovska Mitrovica, Poslovno udruženje proizvođača akumulatora – Zagreb.

Na dnevnom redu je rasp

- 1) Tehnički sekretar TO-2 međunarodnog IEC TC-
2. Svi članovi odbora dokumentima IEC i nap
3. Sastavljene su radne grupe da pripreme materijale za prve predloge novih i reviziju zastarelih jugoslovenskih standarda.
  - RG 2 – Baterije za vuču:
    - prestavnici Mežica i Munja
    - RG – 3 – Stacionarne baterije: Mežice i JZ PTT.
4. Sledeći sastanak održaće se 4. novembra 1977. godine na Divčibarama.

PROMENA SEKRETARA TO-21, JEK-a

Sekretarijat TO-21 – Akumulatori je od 21. marta 1977. god. preuzela radna organizacija Rudnici svinca in topilnica Mežice – Metalurški in akumulatorski obrati 1 – 62392 Mežica, a za sekretara je imenovan Milan Ocepek, dipl. inž. Jugoslovenski elektrotehnički komitet se zahvaljuje na zalaganju dosadašnjeg sekretarijata – Poslovno udruženje proizvođača akumulatora – Zagreb, Jurišićeva 3 i dosadašnjem sekretaru Milivoju Grafu, dip. inž.

OBAVEŠTENJA

Prodavnica Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju seli se iz prostorija u Ulici Kneza Miloša 16 u nove prostorije u ulici Slobodana Penezića Krcuna 35. Zbog selidbe, prodaja jugoslovenskih standarda obustavlja se od 1. jula do daljnjeg.

„JUS informacije“ izdaje Jugoslovenski zavod za standardizaciju kao separat biltena „Standardizacija“.

Primerici su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: grupa za rudarstvo i metalurgiju 683-947; grupa za građevinarstvo 681-346; grupa za hemiju 683-067; grupa za mašingradnju i saobraćaj 683-643; grupa za elektrotehniku

646-881; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 683-955;

grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 683-947; grupa

za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije

645-437; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje

645-437; Standardoteka 657-366.

Teleks 12089

Poštanski fah 933.

